

Epoci și mode vestimentare

Galeria de Artă Românească Modernă

Faceți o poză în timpul vizitei și trimiteți-ne-o ca mesaj privat sau postați-o pe conturile dumneavoastră de Facebook/ Instagram, cu unul dintre hashtagurile #traseeMNAR sau #traseeARTfel.

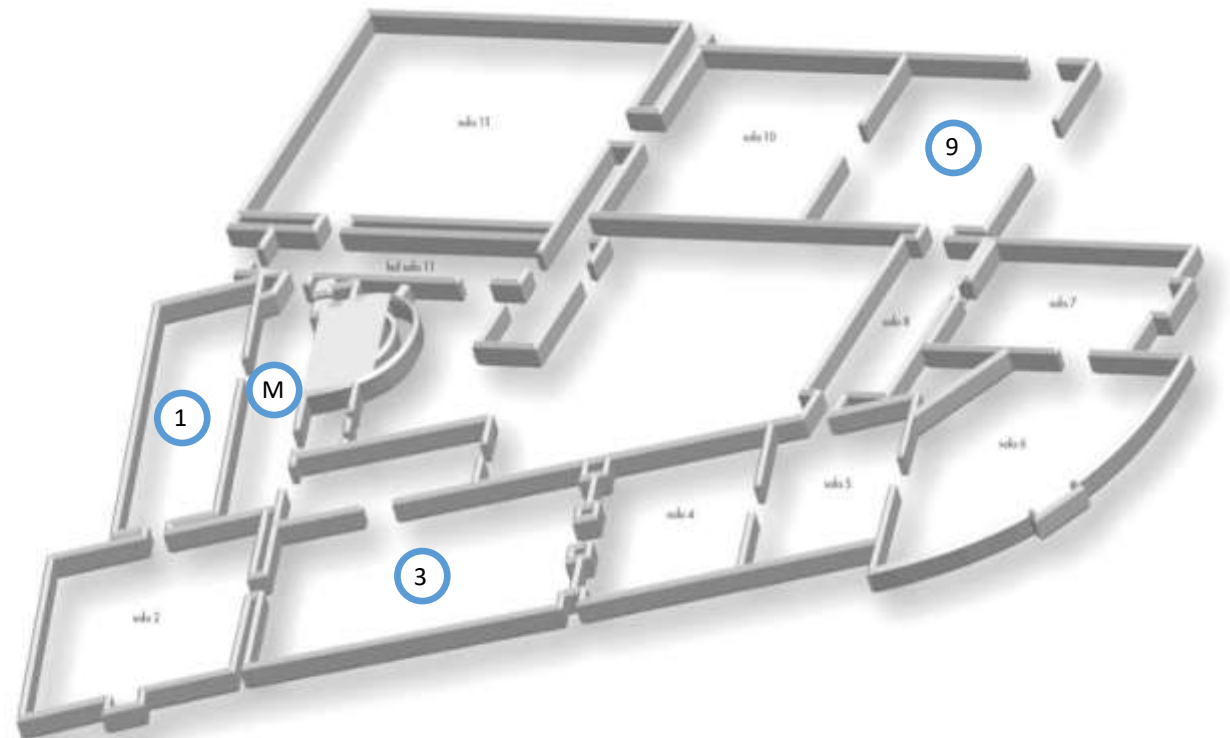

Smaranda Catargi—*Mezanin*
(*deasupra etajului I*)

Petrecere cu lăutari—*Sala 1 (et. II)*

Femeie pe malul mării—*Sala 3 (et. II)*

Portretul doamnei S.—*Sala 9 (et. II)*

Anonim

Smaranda Catargi, mare logofeteasă

Smaranda Catargi, doamnă din înalta aristocrație moldovenească, este numită și „mare logofeteasă” după funcția politică deținută de soțul ei, Costin Catargi — *mare logofăt*, sau cel dintâi boier al sfatului domnesc din Moldova.

Smaranda poartă o rochie și o coafură specifice perioadei 1840-1845. Pictorul surprinde cu atenție mătasea rochiei, decorațiile florale de pe aceasta, dantela mânecilor, mănușa, corsetul, broșa, decolteul lat ce lasă umerii goi și coafura cu două cărări pieptănate cu grijă și bucle răsucite (*anglaises*). În prima parte a secolului al XIX-lea societatea românească se modernizează, doamnele preferând să se îmbrace după moda franceză.

Știați că ...

În portretele din acea vreme putem observa diferențele de stil vestimentar dintre soți sau dintre părinți și copii? Boierii se îmbrăcau după moda turcească (de la Constantinopol), iar tinerii preferau moda de la Paris, Berlin, Roma. Astfel, boierii purtau bărbi lungi și haine lungi din stoffe scumpe, pe capete având **ișlic** (căciulă mare purtată în special în epoca fanariotă de domnitori sau de boieri, cu forme diferite în funcție de rang). Ținuta mai cuprindea **anteriul** (haină lungă până la glezne) legat în talie cu un **brâu** din șal, iar deasupra se purta **giubeaua** - haină lungă și largă din postav (fin), adesea căptușită cu blană.

Recunoașteți elementele portului oriental din imaginea alăturată?

ișlic

Desenează pe verso !

Oare cum s-ar îmbrăca Smaranda Catargi dacă ar trăi astăzi?

Theodor Aman *Petrecere cu lăutari*

Priviți lucrarea „Petrecere cu lăutari” de Theodor Aman, realizată în jurul anului 1884. Pictorul surprinde un moment de relaxare din viața unei familii din înalta societate bucureșteană, redând totodată și vestimentația timpului. Familia e îmbrăcată după moda pariziană – femeile în rochii de vară în culori deschise, cu corset strâns și fuste ample la spate, cu *turnură**, bărbații în haine negre și pantaloni de culoare deschisă; lăutarii poartă anterie și giubele, amintind de portul boierilor de altădată. Doar violoncelistul poartă costum, semn că e muzician școlit.

Turnură = drapaj bogat plasat la spatele fustei, în partea superioară

Ce accesorii vestimentare din lucrare pot fi purtate și astăzi?

Știați că ...

În prima jumătate a secolului al XIX-lea fiii boierilor nu s-au mai îndreptat spre Constantinopol pentru a urma studiile, ci spre universitățile italiene, dar mai ales spre Franța? Apropierea intelectualilor români din acea perioadă de Franța a dus la folosirea frecventă a limbii franceze dar și la schimbarea veșmintelor orientale cu cele vestice, noi: anteriele și giubelele sunt abandonate în favoarea **pantalonilor, fracului, cămășii, vestei, cravatei înnodate la gât, jobenului*** și bastonului.

Joben = pălărie bărbătească înaltă, de formă tubulară, tare, de culoare neagră. “Cilindrul” a primit la noi denumirea de “joben” de la numele negustorului francez din București, Jobin. Astăzi se poartă numai la ceremonii.

Joc:

Fără să te uiți la lucrare, desenează pe verso cât mai multe elemente (personaje, obiecte, animale, decor).

Acum compară desenul tău cu lucrarea. Câte elemente ți-ai amintit?

Mihail Simonidy *Femeie pe malul mării*

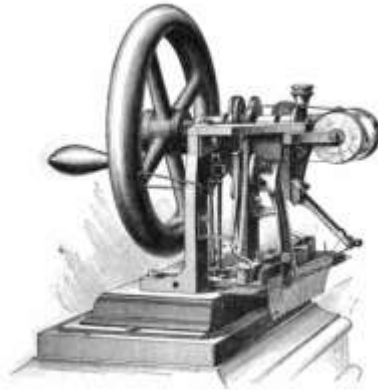
Lucrarea realizată de pictorul Mihail Simonidy în anul 1896 înfățișează o femeie citind pe o faleză înverzită. Doamna este îmbrăcată într-o ținută la modă în acea perioadă. Aceasta este alcătuită dintr-o cămașă albă cu mâneci bufante ample în partea de sus și strâmtate de la cot în jos (mâneci *gigot*), rochie bleumarin evazată, *jabou** sau eșarfă albă pe piept și coafură voluminoasă cu părul strâns la spate într-un coc. Pe cap poartă o *tocă** simplă cu dungi orizontale marinărești.

jabou = accesoriu de îmbrăcăminte format dintr-unul sau mai multe volane de dantelă, de mătase, fixate la baza gâtului unei bluze, al unei rochii etc. și care se etalează pe piept ca o cravată.

Tocă = pălărioară fără boruri purtată de femei; acoperământ de cap de formă cilindrică

Femeia de pe malul mării se conformează unui ideal feminin din epocă, *The Gibson Girl*, (*Fata Gibson*), care a fost făcut faimos prin ilustrațiile lui Charles Dana Gibson în America în anii 1890.

Știați că ...

Un eveniment foarte important care a dus la industrializarea și răspândirea veșmântului a fost apariția **mașinii de cusut**? Hainele și-au pierdut astfel valoarea de unicat, devenind accesibile tuturor. Primul model a fost inventat de americanul Elias Howe în **1845**, iar modelul perfecționat a apărut în 1851 și avea să revoluționeze croitoria.

Devino stilist și reinterpretează ținuta!

Cum ai aduce în zilele noastre ținuta femeii pictate de Simonidy? Ce accesorii ai adăuga sau la ce modificări ai recurge pentru a o face actuală?

Desenează versiunea ta pe verso!

Găsește lucrarea!

Identifică în sală un portret masculin realizat în aceeași epocă. Descrie pe scurt ținuta personajului.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ștefan Dimitrescu

Portretul doamnei S.

Ștefan Dimitrescu a fost membru al „Grupului celor 4” alături de alți artiști importanți - pictorii Nicolae Tonitza, Francisc Șirato și sculptorul Oscar Han. Fiind preocupat de redarea specificului național, Dimitrescu a pictat adesea interioare țărănești.

Într-un astfel de interior a ales să o înfățișeze și pe **doamna S.** în 1924. Trăsături ale stilului artistic internațional Art Déco, la modă în acea perioadă, sunt vizibile în motivele populare geometrizeate și stilizate de pe covoarele țărănești din fundal.

Vestimentația doamnei S. reflectă gustul și eleganța unei femei mature ce poartă o rochie simplă, neagră, al cărei singur accesoriu este un cordon textil ce marchează talia. Rochii asemănătoare au fost purtate în perioada interbelică și de alte femei importante din istorie, precum Regina Maria și Martha Bibescu.

Ilustrația din revista *Vogue*, 1926 (stânga), cu mica rochie neagră creată de Coco Chanel (dreapta).

Știați că ...

În anii 1920 schimbările siluetei feminine sunt revoluționare? Se optează pentru forma simplă, practică, purificată de ornamente inutile. Idealul de furmușețe feminină se potrivește geometrismului Art Déco din arhitectură și artele decorative, trăsăturile feminine fiind voit mascate: părul este tuns, pieptul aplatizat, talia joasă și contururile siluetei drepte. Rochiile negre sunt asociate cu eleganța, unii creatori de modă, precum Coco Chanel, propunând modele care vor deveni piese vestimentare clasice în garderoba doamnelor cochete.

Mica rochie neagră — „the Little Black Dress” (LBD) — se referă la un tip de rochie: de obicei scurtă, de eveniment, cu diverse croiuri și accesibilă tuturor femeilor. Această rochie își are originea în creațiile vestimentare din anii '20. Prin rolul jucat în filmul *Breakfast at Tiffany's* din 1961, actrița Audrey Hepburn (vezi imaginea de deasupra) face faimoasă „mica rochie neagră”.

Descrieți ținutele!

Găsiți un portret cu două personaje realizat de Ștefan Dimitrescu și descrieți ținutele fetelor:

.....

.....

.....

Fii designer de bijuterii!

Desenează pe verso o bijuterie cu care ai accessoriza rochia neagră purtată de doamna S.